

POSTANOWIENIE

Dnia 23 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z odwołania T. L.
przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw
Wewnętrznych i Administracji w Warszawie
o wysokość emerytury policyjnej i policyjnej renty inwalidzkiej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 23 października 2025 r.,
wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Jarosława Sobutki
od rozpoznania sprawy I USKP 108/25, zawartego w skardze kasacyjnej
ubezpieczonego z dnia 4 grudnia 2024 r.,

**stwierdza, że SSN Jarosław Sobutka podlega wyłączeniu
z mocy samej ustawy i wyłącza go od rozpoznania sprawy
I USKP 108/25.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyrokiem z 18 września 2024 r., III AUa 83/23 oddalił apelację T.L. (odwołującego się) od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z 21 grudnia 2022 r., VI U 1436/22 oddalającego odwołania od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (organ rentowy) w Warszawie z dnia 11 sierpnia 2017 r. (nr [...] i nr [...]) ponownie ustalających od dnia 1 października 2017 r. miesięczną wysokość należnej T. L. emerytury oraz renty inwalidzkiej.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego złożył odwołujący się zaskarżając wyrok ten w całości i wnosząc o 1) uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego oraz orzeczenie co do istoty sprawy poprzez zmianę w całości zaskarżonego wyroku polegającą na: a) zmianie w całości wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z 21 grudnia 2022 r, VI U 1436/22, w ten sposób, iż: zmienia się decyzję Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 sierpnia 2017 roku, numer [...] w ten sposób, iż ustala się wysokość emerytury policyjnej T. L., z pominięciem art. 15c ust. 1-3 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708 ze zm., dalej jako: ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym) naliczanej od dnia 1 października 2017 r.; zmienia się decyzję Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 sierpnia 2017 roku, numer [...] w ten sposób, iż ustala się wysokość policyjnej renty inwalidzkiej T.L. z pominięciem art. 22a ust. 1-2 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym naliczanej od dnia 1 października 2017 r., - orzeka się od organu rentowego na rzecz T. L. obowiązek zwrotu kosztów postępowania przed Sądem I instancji; b) orzeczeniu na rzecz T. L. od organu rentowego obowiązku zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego; ewentualnie uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego oraz uchylenie w całości poprzedzającego wyroku Sądu Okręgowego oraz przekazanie w całości sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Szczecinie; w przypadku nieuwzględnienia wniosków, wniośł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego oraz przekazanie w całości sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Skarżący wniośł o: przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz rozpoznanie skargi kasacyjnej na posiedzeniu niejawnym; na podstawie art. 49 § 1

k.p.c. oraz art. 48 § 1 pkt 1 k.p.c. w przypadku wylosowania do rozpoznania niniejszej skargi kasacyjnej SSN Renaty Żywickiej, lub SSN Leszka Bieleckiego, lub SSN Jarosława Sobutki, lub SSN Roberta Stefanickiego, lub SSN Agnieszki Żywickiej o wyłączenie od rozpoznania sprawy wylosowanych SSN Renatę Żywicką, lub SSN Agnieszkę Żywicką, lub SSN Leszka Bieleckiego, lub SSN Jarosława Sobutkę, lub SSN Roberta Stefanickiego. Pełnomocnik odwołującego się w piśmie z 24 kwietnia 2025 r. złożył wniosek o wyłączenie od rozpoznania skargi kasacyjnej w sprawie I USK 6/25, toczącej się przed Sądem Najwyższym, Sędzi SN Ewy Stryczyńskiej ewentualnie, na podstawie art. 49 § 1 k.p.c. oraz art. 48 § 1 pkt 1 k.p.c., w przypadku wylosowania do rozpoznania wniosku o wyłączenie: sędziego SN Jarosława Sobutki, lub sędziego SN Renaty Żywickiej, lub sędziego SN Agnieszkę Żywicką, lub sędziego SN Roberta Stefanickiego, lub sędziego SN Leszka Bieleckiego wniósł o wyłączenie od rozpoznania wniosku o wyłączenie każdego z osobna z ewentualnie wylosowanych sędziów. Wniosek został uzasadniony wątpliwościami artykułowanymi wyraźnie w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz Sądów Powszechnych, a także Sądów Administracyjnych względem sposobu powołania sędziów po zmianach wprowadzonych w ustawie dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. W konsekwencji wniósł o rozpatrzenie sprawy przez niezależny Sąd, zgodnie z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Pan Jarosław Sobutka został powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Dyscyplinarnej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa (dalej KRS) ukształtowanej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3). W uchwale pełnego składu Sądu Najwyższego - Izba Cywilna, Karna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 23 stycznia 2020 r., BSA I-41101/20 (OSNK 2000 Nr 2, poz. 1 i OSNC 2020 Nr 4, poz. 34) przesądzono, że udział takiej osoby w składzie Sądu Najwyższego prowadzi w każdym przypadku do sprzeczności składu sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c.

Uchwała z chwilą jej podjęcia uzyskała moc zasady prawnej (art. 87 § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym). Każdy skład orzekający Sądu Najwyższego jest więc nią związany. Związanie to nie zostało w żaden sposób zniesione wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 20 kwietnia 2020 r., U 2/20 (OTK-A 2020, poz. 61), co wyjaśniono obszernie w orzecznictwie Sądu Najwyższego (uchwała z 5 kwietnia 2022 r., III PZP 1/22, OSNP 2022 Nr 10, poz. 95, a także postanowienia z 16 września 2021 r., I KZ 29/21, OSNK 2021 Nr 10, poz. 41 i z 29 września 2021 r., V KZ 47/21, LEX nr 3230203). Strona mogła więc wniesć skutecznie o jego wyłączenie od rozpoznania sprawy I USKP 108/25.

Uchwałą z 10 października 2024 r., III CZP 44/23 (OSNC 2025, nr 6, poz. 59) „Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej na posiedzeniu jawnym 10 października 2024 r. w Warszawie w sprawie z powództwa A.B. przeciwko gminie S. o zapłatę, na skutek przedstawienia przez Sąd Najwyższy postanowieniem z 17 marca 2023 r., II CSKP 1371/22, zagadnienia prawnego: „Jaki skutek procesowy wywołuje żądanie wyłączenia sędziego od rozpoznania sprawy oparte na okolicznościach powołania tego sędziego, w szczególności czy uwzględnienie takiego żądania i następnie ustalenie składu sądu bez tego sędziego prowadzi do sprzeczności składu sądu orzekającego z przepisami prawa?”, podjął uchwałę: 1. Żądanie sędziego lub wniosek o wyłączenie sędziego od rozpoznania sprawy oparte wyłącznie na okolicznościach towarzyszących powołaniu tego sędziego nie wywołuje skutków prawnych; w takiej sytuacji stosuje się per analogiam art. 53¹ § 2 i 3 k.p.c. 2. W razie uwzględnienia żądania lub wniosku, o których mowa w punkcie 1, postanowienie o wyłączeniu sędziego podlega uchyleniu na podstawie art. 359 § 2 k.p.c. 3. Rozpoznanie sprawy przez sąd w składzie bez sędziego, co do którego wydano postanowienie o wyłączeniu na podstawie żądania lub wniosku, o których mowa w punkcie 1, prowadzi do sprzeczności składu sądu orzekającego z przepisami prawa (art. 379 pkt 4 k.p.c.). 4. Nadaje uchwale moc zasady prawnej i ustala, że przyjęta w uchwale wykładnia prawa obowiązuje od dnia jej podjęcia.”

Zgodnie z uchwałami: składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 24 września 2025 r., III PZP 1/25 oraz Sądu Najwyższego z 25 września 2025 r., III UZP 4/25, uchwała III CZP 44/23 nie jest wiążąca dla Sądu Najwyższego w obecnym składzie z przyczyn wyjaśnionych szczegółowo w uzasadnieniu wyroku

Sądu Najwyższego z 14 lutego 2025 r., II CSKP 1946/22. Niezależnie od powyższego, udział p. Jarosława Sobutki w składzie orzekającym Sądu Najwyższego skutkuje w myśl uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 24 września 2025 r., III PZP 1/25 wydaniem orzeczenia, które należy uznać za niebyły.

Uprawnia to Sąd Najwyższy w obecnym składzie do wydania orzeczenia - na podstawie art. 48 § 1 k.p.c. w związku z art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE oraz art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej w związku z art. 6 ust. 1 Konwencji oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji RP- jak w sentencji.

[a.†]